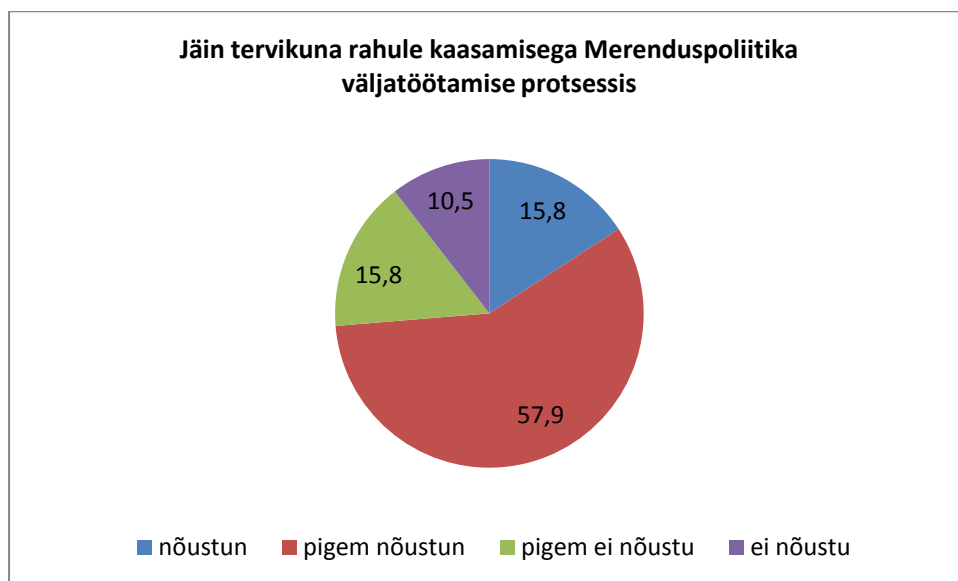

Merenduspoliitika kaasamise tagasiside kokkuvõte

Palve täita tagasiside-ankeet saadeti 8. septembril 2011 kõigile kaasatud partneritele, kokku 108-le inimesele. Ankeedile vastas 29. septembriks 19 anonüümseks jäänud partnerit. Enamik vastanutest osales kaasamisprotsessi nii kohtumiste ja töögruppide kaudu kui ka kirjalikku tagasisidet andes.

Koostööpartnerite kaasamisega Merenduspoliitika väljatöötamise protsessi jäid vastanud üldiselt rahule – 78,9% vastanutest (15 vastanut) ütles, et jäi rahule või pigem rahule.

Küsisime kaasatavatelt, **milles kaasamine hästi ei toiminud**. Peamiselt heideti ette tagasiside puudulikkust – töögruppide protokolle ei pandud veebi üles või tehti seda suure hilinemisega, tehtud ettepanekute saatus jäi mõnel korral teadmatuks, samuti heideti ette, et info poliitika vastuvõtmisest valitsuse tasandil jäi edastamata. MKMi kodulehel on küll vastav rubriik, kuid seda ei täiendatud järjepidevalt. Samuti tunti puudust esitatud ettepanekute avalikust analüüsist.

„Paraku jäi kogu üritus juba kohe alguses vajaliku teoreetilise ja metodoloogilise aluseta. Selline olukord jättis teemade käsitlemise laialivalguvaks. See mõjutas ka lõpptulemust nõrgestavalt.“

Partnerid tunnetasid, et eri ametiasutused ei tee piisavalt koostööd ning poliitiline suunis arengukava väljatöötamisel oli nõrk või olematu. Samuti mõjus kogu protsessile negatiivselt ministeeriumi-poolsete eestvedajate vahetumine. Ühe vastaja hinnangul toimus kaasamine ka liiga hilja.

Positiivsena töid vastajad välja tahte sisuliselt kaasata ja selleks võimaluste loomise. Kaasatud oli palju erinevaid ja huvitatud huvipooli ja ka ametnikud olid tulemustest huvitatud. Toodi esile, et kõik partnerid, kes ise aktiivsed olid, said võimaluse oma arvamuse välja öelda. Mitmel korral toodi esile ministeeriumi esindajat Toomas Haidakut.

„Positiivne oli, et väljatöötamist juhtis pädev isik. Ühelt poolt võiks viriseda väljatöötamise aegluse üle aga teiselt poolt on see ka arusaadav, tehti ju seda oma põhitöö kõrvalt.“

„Kokkusaamised olid sisukamad kui vahepealne ohjeldamatu kirjavahetud hariduse teemal.“

Kuidas hindavad partnerid kommunikatsiooni kaasamistegevuses, kas see oli ministeeriumi ja kaasatava vahel piisav?

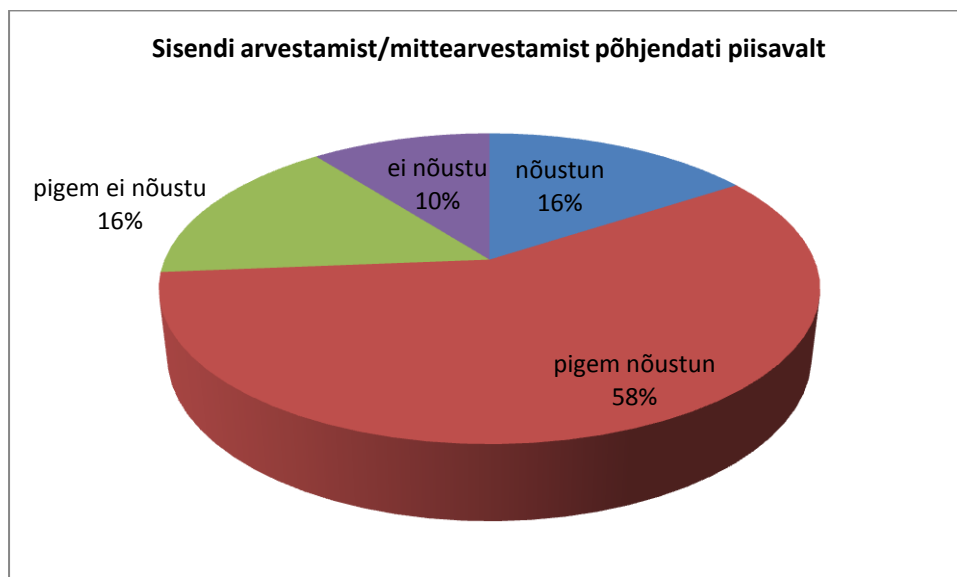
Vastustest selgub, et kommunikatsioon oleks võinud olla oluliselt parem. Tagasiside ja jooksev info tööprotsessi kohta hinnati pigem nõrgaks – veebilehe inforubriiki ei täiendatud, ettepanekute kohta tagasisidet ei saadud, info oleks pidanud liikuma operatiivsemalt.

„Tagasiside ei olnud analüüsiv ega argumenteeriv. Ei saanud lõpuni selgeks, et milliseks kujuneb tehtud töö poliitiline jõud ja aktsepteeritus.“

Kuid oli ka vastajaid, kes ütlesid, et koostöö oli hea ja infot saadi piisavalt.

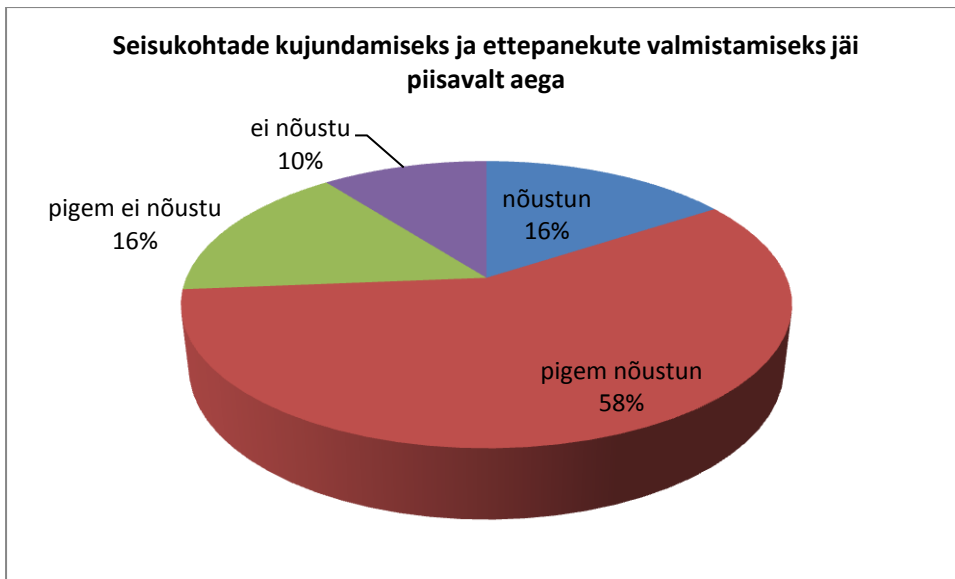
Kas sisendi arvestamist/mittearvestamist põhjendati piisavalt?

68% vastanutest leidis, et seda, miks ettepanekuid arengukava koostamisel arvestati või mitte, põhjendati piisavalt.

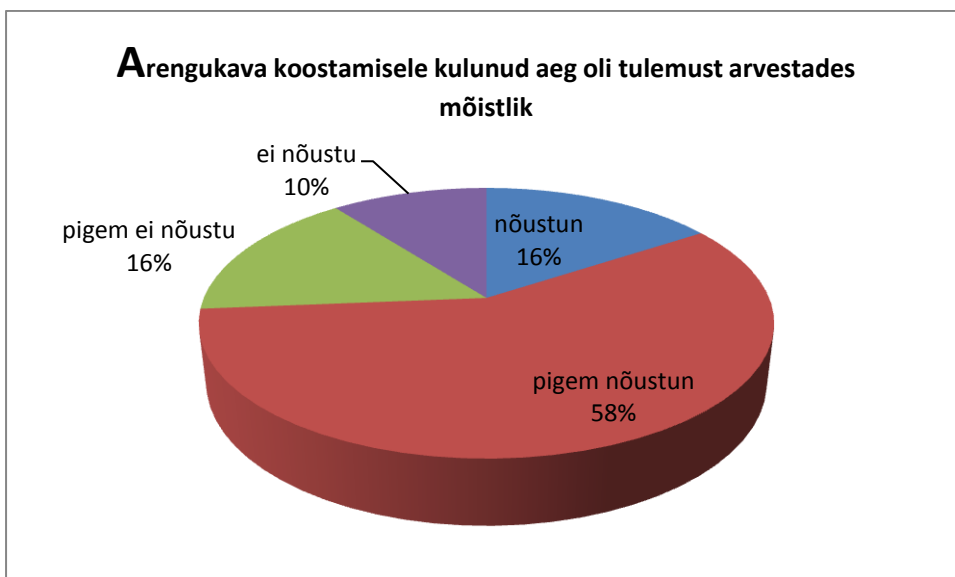

Kas seisukohtade kujundamiseks ja ettepanekute valmistamiseks jäi piisavalt aega?

Enamik vastajatest leidis, et aega oli piisavalt (kuigi seda võiks alati rohkem olla). Mainiti siiski, et lõpus läks rabistamiseks ja kiirustamiseks.

Üle poole vastanutest leidis, et arengukava koostamisele kulunud aeg oli tulemust arvestades mõistlik.

Kuivõrd motiveeritud olite konkreetses otsustusprotsessis osalema? Kuidas jäite rahule oma organisatsiooni liikmete motivatsiooni ja osalusega?

Üldiselt hindasid vastajad oma motivatsiooni kõrgeks ja ootusi suureks. Kui ettepanekuid ei arvestatud, siis see mõjus ka motivatsiooni nõgestavalt.

„Motivatsioon oli tugev, ootused suured. Ootuste täitumiseks olid ka eeldused. Kuid kahjuks jäi tulemus oodatust lahjemaks, sest merenduspoliitilist läbimurret paljude probleemide lahendamiseks ei toimunud. Merenduspoliitika dokumendi ettevalmistamise perioodil toimusid mitmed praktilised toimingud MKM ja teiste riigiasutuste poolt, mis ei haakunud või mõjusid vastupidiselt merenduspoliitika ideele.“

„Kuivõrd eelmises protsessis ei olnud kaasatud, siis olime piisavalt motiveeritud osalema ja panustama.“

„Erilist motivatsiooni ei olnud. Töö oli lünklik ja jäi venima. Tagasiside oli nõrk.“

„Arvan, et paljud, kes kritiseerivad, jätsid õigel ajal tegemata oma ettepanekud.“

Mis oli Teie jaoks kõige olulisem kaasamisprotsessis osalemise tulemus?

Sellele avatud küsimusele vastati väga erinevalt. Mitmed tõid esile koostöövõrgustiku laienemist. Oluliseks peeti ka info saamist ja oma arvamuse väljaütlemise võimalust.

„Kõige olulisem oli erinevate argumenteeritud seisukohtade teadasaamine ja terviklikuma pildi kujunemine Eesti merendussektorist. Muuta on mõtet süsteemi tervikuna, mitte tegeleda ainult mõne alasektoriga.“

Mida peaks ministerium samalaadsete protsesside korraldamisel edaspidi teisiti tegema?

Mitmeid kordi jäid kõlama soovitusel poole protsessi pealt meeskonda mitte muuta, kohe alguses metodoloogia ja eesmärgid kokku leppida (ja neid siis hiljem enam mitte muuta), paremini tagasisidet anda ja selgitada, miks mõned ettepanekud ei jõudnud lõppversiooni.

„Segaselt kommuniqueeriti arengukava eesmärki - selle lõppversioon ei vasta ei ootustele ega seatud eesmärkidele.“

„Merenduspoliitika tegemine on protsess, mis peaks baseeruma soovil edendada valdkonda igas piasjas ja samas ka suuremas mastaabis pidevalt, mitte vaid ühe planeeritud dokumendi formaadis, millega muud tegevused jooksvalt miskipärast üldse ei haaku. Seepärast, tuleks enne poliitikadokumendi ettevalmistamist selgitada üldised põhimõtted ja kui need on selged, saaks asuda poliitikadokumendi kallale. Kui need selged ei ole, ei tasu hakatagi poliitikadokumendi ette valmistama, sest tulemuseks oleks hetkeolukorda tähistav dokument tavaliste meetmetega, milles puudub innovatiivsus.“

„Kui protsess antakse üle ühelt meeskonnalt teisele, siis ilmselt rohkem tähelepanu pöörama selle situatsiooni selgitamisele juba kaasatud olnud partneritele. Tundus, et uus tegija oli suhteliselt üksi ja pidi vastu võtma kogu pahameele.“

„Veebilehel tuleks avaldada kõige viimased dokumendid ning pidada järjepidevat logi (uudised, kui kaugel dokument hetkel on jne).“

„Paremini protokollima töökoosolekuid ja juba alguses moodustama max 3-4 inimeselised kitsa valdkonna spetside töörühmad.“

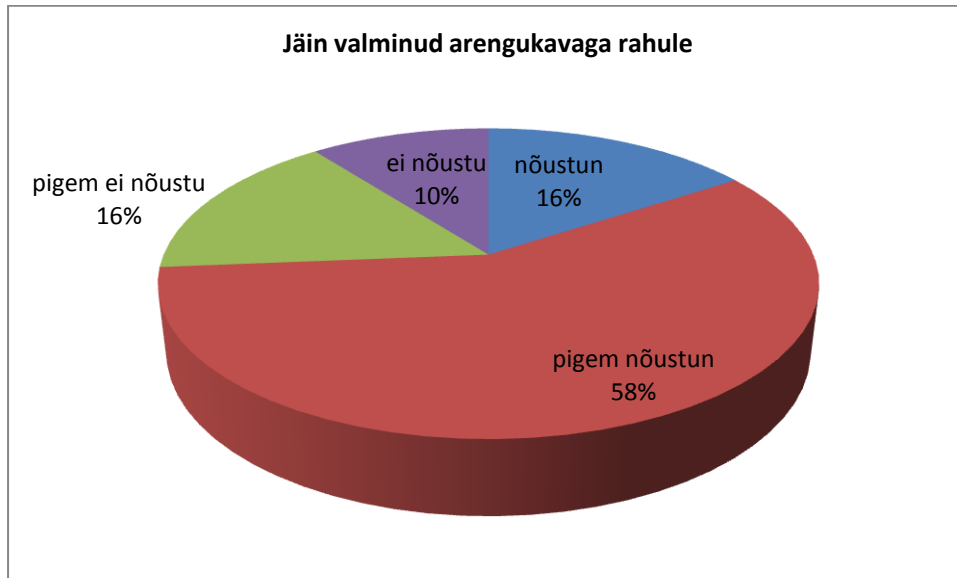
„Dokument oleks võinud olla jõulisema suunitlusega, sisaldada agressiivsemaid samme. Paralleelselt raamdokumendiga võiks partneritega arutada ka rakenduskava, sest samal ajal ollakse nendes punktides kõrgendatud teadmistes ja tähelepanus.“

„Kaasama tugevamalt valdkonnaga seonduvaid ametkondi ja tõhustama nendevahelist koostööd.“

„Rohkem tähelepanu pöörama strateegiale ja tehnilise olemasoleva olukorra kirjeldamisega vähem tegelema.“

Kuidas jäite rahule valminud arengukavaga?

Enamik vastanutest jäi protsessi lõpptulemusega ehk valminud arengukavaga pigem rahule.

Kas arengukava toetab Teie organisatsiooni vajadusi?

Enamik vastajaid ütles, et valminud arengukava pigem toetab nende organisatsiooni vajadusi.

